

tori debet eē fiducia in deo vt pntis vite sūpt⁹ et si non pvideat: sibi tñ nō defutura certissime sciat: ne duz occupat⁹ mēs ad tpalia min⁹ pdis cet eterna. Similit⁹ si aliq⁹ es⁹ iter armatos q⁹ euz defenderent: et aliq⁹ causa arma deponeret / non tētaret deū. si aut eēt sol⁹ videretur tentare deū nisi forte iteriori spiratione se⁹ curus es⁹ de dīmo auxilio. sic beat⁹ Martinus dixit. Ego signo crucis nō clipeo zc Similit⁹ videt eē dei tē⁹ tatio si aliq⁹ inter infideles v⁹ ho⁹ mines inhospitabiles: s⁹ necessarijs vici⁹ sibi nō pvideret. Dñ di. glo. Lucē. xxij. sup illud. q⁹ h⁹z sacculuz tollat zc In n⁹s v⁹bis dat exēplum vt nō unq⁹ causa instāte q⁹dā de n⁹i ppositi rigore sine culpe pmissio ne itermittere possum⁹. vbi g⁹tia. si p inhospitabiles regiones iter facim⁹ / plura viatica licet procurare qm domi habeamus. licet tñ aliqui i d⁹serto sine labore manuū sustēta⁹ ti sūt: pane dimit⁹ mīssio vt i vitis patrū legi⁹. sed pūilegia paucorū nō faciūt legē cōmunē. Ad. viij. di. cēd⁹: q⁹ Apostol⁹ laborauit cuz poss⁹ s⁹ euangelio viuere et fuit supero⁹ gās: vt pat⁹z p⁹me Corinth. ix. Et iō ali⁹ p⁹dicatores nō tenēt⁹ eum in hac vita imitari. Sciēd⁹ tamē q⁹ ali q⁹ndo p⁹dicato⁹ bñfacēz nō accipiē⁹ do sūpt⁹ ab n⁹s q⁹b⁹ p⁹dicat. s⁹ d⁹ la⁹ bore viuēdo in casibus illis: scz i q⁹ b⁹ Apostolus laborabat: scz ne scā dalizar⁹ illos q⁹b⁹ p⁹dicabat: q⁹ p⁹ auaricia⁹ dare sūpt⁹ g⁹uabant. Et hanc causam ponit ad Thessa. iij. Nocte ac die laborantes ne quem v⁹m g⁹uaremus. Itē vt suo exēplo ali⁹ ab ocio retraherēt. Dñ ibidem s⁹dit n⁹ q⁹i nos nō habuēim⁹ p⁹fatē. s⁹ nosmetip⁹os formā daremus vos bis ad imitā⁹ nos. Itē ad rep⁹mē dū rapacitatē pseudo Apostolor⁹. Dñ dic. scēg. Cor. xi. q⁹d a⁹ facio: z faciā: vt ampute occasionē eoz:

q⁹ volūt occasionē i q⁹ gloriāt⁹ ne tas les iuemiāt⁹ sic et vos. aliter autem malefacerent p⁹dicatores si labori⁹ b⁹ manuū se implicarent: scz si p⁹ la borem a p⁹dicatōe r⁹traherēt. Vnde glo. Lucē. x. Cauēduz est p⁹dicato ri ne dum occupat⁹ mēs ad tpalia: min⁹ p⁹dicet eterna. Ideo dicit Au. in sepe dicto libro q⁹ Apostol⁹ duz esset Athēnis: vbi oportebat eum quotidie p⁹dicare / nō opabat⁹ mas mib⁹: sic postea veniens Corinthū vbi iudeis p⁹dicabat sola die sab⁹ bati. P⁹dicatores em nō solū ne cessarium ē vt habeant tpus libez ab occupationib⁹ in quo p⁹dicent: s⁹ etiā in quo studeant cuz non ha⁹ beant scientiā ex infusione sic Apo stoli. s⁹ continuo studio. Vnde di. Greg. in pastoralī exponens illud Exodi. xxv. Vectes sp⁹ erūt i circulis zc Vectes semper erunt in cir culis. quia miruz necesse est vt q⁹ ad officium p⁹dicatiōis excubāt: a sacre lectōis studio nō recedāt. Ad viij. dicēd⁹: q⁹ p⁹ actionē nō soluz intelligit⁹ opus manuale: s⁹ omnia q⁹ ad actiuam vitaz p⁹tinēt. sollicitudo autem que req⁹rit⁹ a p⁹ dicatores: circa eos q⁹b⁹ p⁹dicant ad actiuam vitam p⁹tinē. Respo⁹ siones in contrariuz concedo: et cū vltra inducitur p⁹ter intentionē. glo. emz dicit secularia negocia eē que fiunt causa pecunie colligēde sine ope manuali: sicut per mercas tionem et huiusmodi: a quibus se debent serui dei penitus abstinere. Quodlibetū xij. .i. q. Desitum est de rebus que sunt supra homi⁹ nē: et de rebus huma nis. Circa p⁹m q⁹sitū ē de deo q⁹ntū ad suū eē: q⁹ntuz ad sua potentia: et q⁹ntuz ad eius p⁹destinationem. Circa pri⁹ mum quesitum est. Vtrum in deo sit tantū vnum esse scilic⁹ essentia

le. vel pte istud sit etiā in deo eē p /
sonale. Et videt q sic. qz aliud est
přez eē. aliud filiū / aliud spūsan /
ctū / scz esse psonale. h esse essenti /
ale nō ē aliud z aliud. ¶ **P**řez. ppi /
uz forme ē q det eē. h i diuinis sūt
tres proprietates personales. que
obtinent vicem forme. ergo. ¶ **C**ō
tra. Augustin⁹ dicit q i diuinis sit
tm vnū esse. ¶ **R**espōsio dicenduz /
qz veritas fidei habz qz in dōmis so /
luz ē distinctō q est h m relatōnes
oppositas. rlatio aut sic z qlibz for
ma habz eē ex cōpatōne ad aliud
cui inest. vn esse filiationis ē p cō /
patōne ad sbiectū cui inest. relatō
aut in dōmis non distinguit ab eo
cui inest ipa res q refert. h distin /
guīt solū ex pte eius cui opponit.
et ex hac pte nō cōsiderat esse rela /
tionis. h distinctio et oppositio ei⁹.
et ideo est in deo vnū tm esse scz eēn
tiale. ¶ **A**d pmū g° dñd. q esse du /
pliciter dī. qñqz em idez ē qd actus
entis. qñqz aut designat cōpositōz
enūciationis. et sic significat actuz
intellect⁹ q mō itelligit qñ dicit q
aliud est eē patris. z aliud filij. nō
pmo mō. ¶ **A**d scdm dicēd. q sicut
quelibet forma facit esse. ita et pat
mitas facit esse. scilicet patres. qui
est diuinum esse. et facit tm vnū
esse in quātuz paternitas facit eē.

·ñ. ·q.
Deinde quesituz ē de poten /
tia dei. Et pmo vtruz deus
possit facere cōtradictoria
esse simul. scdo vtruz possit facere i /
finita i actu. ¶ **R**espōdēd ad pmū.
qz nō. z hoc non importat in deo im
pfectōnez potentie. h qz h nō habz
rationē possibilis. nam oīs virtus
actiua pducit effectuz similez sibi.
omē af qd agit / agit i quātū ē ens
actu. ergo effectus agētis est ens
actu. quicquid g° repugnat actui
effectus. repugnat potētie actiue.
qd esset si cōtradictoria simul essent

Ad scdm dicēd. q esse aliqd i /
finituz actu pē suspicai ex pmo aspe
ctu. qd essz impossibile. qz equaret
illud esse equale deo. h h nō seqt.
qz ei qd ē i finitū oibz modis nō gq
tur illud quod ē i finitū vno mō.
dato em qz esset ignis i finit⁹ h m
magntudmem non adeqbit deo.
qz et si sit i finit⁹ ignis i qñtitate.
tm ē quid finitū spē. deus aut oibz
modis ē i finit⁹. ¶ **C**ū g° querit vtruz
sit possibile deo facere aliqd i finitū
actu. dñd qd nō. potētie em agen /
tis p intellectuz repugnat aliquid
dupliciter. vno modo qz repugnat
potētie eius. Alio modo qz repug
nat modo quo agit. primo mō nō
r pugnat potētie dei absolute. qz
non implicat contradictionē. sed si
consideretur mod⁹ quo deus agit.
non est possibile. de⁹ em agit p suū
intellectum. et per verbum quod ē
formatiuum omniuz. vnde oportet
qz omnia que agit sint formata. i /
finituz aut accipitur sine materia et
sine forma. nam i finituz tenet se ex
parte materie. si ergo deus h age
ret. sequeretur qz aliquod op⁹ dei
esset informe. et hoc repugnat ei
per quod agit et modo agendi. qz
p verbum suū omnia agit quo etiā
omnia formantur.

·ñ. ·q.
Deinde quesitum est de pte /
destinatione. ¶ **V**truz sit cer
ta. Et videtur qz non. quia
possibile est pdestinatus dānari.
sicut Petrum si statim fuisset mor /
tuus quando peccauit christuz ne /
gādo. Si dicas qz pdicta locutio
est de modo vera de re vero nō. Con
tra. qz hoc habet locū in formis se /
parabilibz. sed hec forma que est
pdestinatō ē inseparabilis. ¶ **R**esp
dicendum. qz pdestinatio ē qdaz
pars diuine prouidentie. prouidē /
tia af dicit directō āqz i finē z hec
psupponit sciaz z volūtatem. sic er /

go p̄destinatō habz certitudinē ex
 pte sciētię dei q̄ non p̄falli et ex pte
 te volūtatis d̄mę: cui nō p̄falli re
 sistere ex pte p̄uidentię q̄ certissi
 mo modo ducit ad finem cuz domi
 nus sit sapiētissimus. **U**ad p̄mum
 ḡ dicendū: q̄ p̄destinatō habz cer
 titudinē: et tñ nō est necessariuz p̄
 destinatus saluari: s̄ remanet con
 tingens. dictuz ē em̄ q̄ hz certitu
 dinē ex sciētia: volūtate: z p̄uidē
 tia: z nulluz istoz cōtingētiā impe
 dit. **S**ciētia nō: q̄ sciētia dei ē futu
 roz p̄ut sūt in p̄nti: et s̄m h̄ sūt de
 terminata. **V**olūtas nō: q̄ volū
 tas dei est p̄ncipiū entis: ḡ non ca
 dit s̄b ratione cōtingentis seu cōtin
 gentię: vel necessitatis: s̄ hęc efflu
 unt et ordinantur ex dei volūtate:
 et sic dei voluntas facit quedaz esse
 cōtingētiā p̄parādo causas cōtingē
 tes: illis rebus quas facit eē cōtin
 gentes. **E**t similiter necessariā cau
 sas r̄bus et effectibz necessariis: et
 sic volūtas dei sēp̄ impletur: nō tñ
 aliqua n̄cario euemūt: s̄ eo modo
 quo vult ea esse: et vult q̄ sint cō
 tingēter. **P**rouidētia etiam nō: q̄
 nō tollit cōtingētiā. **A**d sc̄dm̄ di
 cendū: q̄ bona ē distīctio: s̄ ad ob
 iectiōnē de formis dicēdū: q̄ alit̄ est
 de formis realibz: et aliter de p̄dica
 tis q̄ important aliqd̄ p̄tinens ad
 actum rationis: q̄ i p̄mis si i eis
 debeat habere locū talis distīctō:
 oportet ibi eē sepatōz in re z in cō
 sideratione: i sc̄dis vero nō req̄rit̄:
 s̄ oportet q̄ res illa cadat sub hac
 cōsideratione: et sic dico q̄ iste p̄
 destinatus p̄ cōsiderari: v̄t i se: vel
 d̄mę cognitiōi relatus: et sic vno
 mō attribuit̄ ei q̄ possz d̄nari: alio
 mō non. .iij. .q.

Deinde q̄situm ē de fato. **V**t
 oia s̄b sint fato. **H**ic dicendū:
 q̄ p̄ oportz scire qd̄ sit fatū:
 et sic postea faciliter patebit p̄posi
 tuz: videm⁹ aut̄ multa cōtingenter

euemire: et ideo fuit olim dubium:
 vtz ista q̄ variantur z inordinata
 cōtingunt: reducāt̄ ad aliquā cau
 sã ordinatã: et qui dicunt q̄ nō: di
 cūt fatū nihil esse: vt Tullius dicit.
Quidã dicūt q̄ in aliq̄ causã supe
 riorē reducuntur: z isti denomina
 uerunt fatū a for̄ faris: q̄si hęc oia
 sint p̄fata a quadã superiorĩ causa.
Sed hoz ē triplex opinio. **Q**uidã
 em̄ reducerunt hãc i quandam se
 riem causarū quã dicūt fatum: sicut
 stoici qui dicūt q̄ nihil ē qd̄ nō ha
 beat causã: et posita causa necesse ē
 ponere effectuz: si ergo euem̄t vel ē
 talis vel talis effectus: habuit cau
 sã: et hęc causa aliam causam z sic
 deinceps: sicut aliq̄s occisus est de
 nocte q̄ exiuit domū: q̄ sitiuit: q̄re
 hoc: q̄ falsa comedit: et sic q̄ falsa
 comedit ex necessitate morit̄. **A**ris
 respondet negans duo. **P**rimo q̄
 nō quicquid fit habet causã sed tñ
 quod fit p̄ se: q̄ autez ego occidor
 me exeunte ē p̄accidens. **S**c̄do ne
 gat q̄ posita causa ponat̄ effect⁹:
 q̄ potest impediri: et ideo non seq̄t̄
 q̄ non stet series causarū. **A**lii re
 ducūt hoc i aliam causã scilicet in
 corpa celestia: ex quoz necessitate
 dicūt omnia accidere: vnde dicūt q̄
 fatuz nihil aliud sit q̄ vis positōis
 s̄pderuz: hęc aut̄ opinio dupliciter
 dicitur esse falsa: p̄mo quātum ad
 res humanas que p̄uemunt ab i
 tellectu qui cuz sit virtus icorporea
 non subiacet actioni alicuius corpo
 ris: et ponere animaz s̄biacere cor
 pori vel virtuti corpoz celestius ni
 hil aliud est qm̄ ponere intellectuz
 non differre a sensu: vt dicit **Ph**ilosophus
 in p̄mo de anima in fine: tñ p̄acci
 dens z occasionaliter subditur aia
 celo: in quātum intellectus afficit̄
 per passiones corporis non tamen
 ex necessitate mouetur ab eo: sc̄do
 quia in rebus naturalibus cōtingūt
 q̄ non accidunt ex n̄citate celĩ: s̄ p

accidens et non hnt causas. **A**lii re-
ducunt omnia hec i causam supcelestem
vel i providentiam dei a q sunt omnia
predeterminata et ordinata. et fm
istos fatuz erit qda effectus puidē-
tis. qz puidētia nihil aliud ē qz ra-
tio ordinis rez. put est i mente di-
uina. fatuz vero est explicatio illius
ordinis. put est i rebz. **U**nde Boe-
fatuz ē immobilis dispositio rbus
mobilibz iherēs. **S**ic g accipiēdo
fatuz pē dici q oia sōi cūtur fatō.
Unde dicitur **O**see ij. sup illud nō
vocabit me vltra **B**aali s vir me9
qd idem ē. vtrū (scz de9) noluit. s.
qz **B**aalim nomē erat cuiusdā gē-
tium. et ideo sunt vitanda nomina
gētiliū cū quibus nec nomina cons-
uenit habere commuia. 7 iō **A**ug-
dicit. si qis hoc mō itelligat fatum.
suā teneat ligua3 et corrigat vt nō
dicat fatū s puidētia dei; .v. q.

Deinde quesitū ē de angelis.
7 circa hoc quesita sūt duo.
Primo vtruz esse angeli sit
accidēs ei9. **E**t videt q non. qz acci-
dens intelligitur esse alicui pexistē-
ti. **A**ngelus autem nō pexistit ipsi
esse. **C**ōtrariū dicit **H**ilari9. **C**ō-
dicēdu3. qz fuit opimo **A**uicēne qz
vnuz et ens sp pdicant accidens. s.
aut non est rez. qz vnuz put ouer-
titur cū ente significat substātiā
rei et similiter ens. sed vnuz put ē
principium numeri significat acci-
dēs. **S**ciēdu3 g q vnū qd qd ē
in potentia et i actu. fit actu p h qz
pticipat actum superiore3. p h aut
aliqd maxime fit in actu. qd ptici-
pat per similitudine3 pmū et puz
actū. pm9 aut act9 ē esse subsistēs
p se. vnde cōpletionem vnū qd qz re-
cipit p h qz pticipat eē. **U**n eē ē cō-
pletiuū ois forme. qz p h complet
qz habz esse cum ē actu. et sic nulla
forma ē nisi per esse. et similiter di-
co qz esse substātiāle rei non ē acci-
dēs. s. actualitas cuiuslibz forme si

ue sine materia siue cū materia. et
quia est completio omnū. inde est
qz proprius effectus dei est esse. et
nulla res causabat eē rez. nisi qn-
tum participat opationē diuinā.
et sic proprie loquendo non est ac-
cidens. **E**t qz **H**ilarius ita dicit. dis-
co qz accidens capit large. put di-
citur omne quod non est pars eēn-
tie. et sic est esse in rebz creatis. qz
i solo deo esse est eius essentia;

Secundo quesitum est. **U**trū
diabolus cognoscat cogitati-
ones hominū. **R**espōdend.
qz cognoscere cogitationes cordis
potest contingere dupliciter. in se vel
p se / et i aliq effectū. **P**rimo mō so-
lius dei est **D**iere. xvij. **P**rauuz est
cor hominis et inscrutabile. vñ nec
angeli sic eas cognoscūt. cuius ra-
tio est triplex. vna ppter debilitatē
esse quod hnt eo qz sunt gradus q
aliqd est ens in potentia. et g d9 q
res sūt in actu. **A**lia ratio ē. qz qd ē
in vtute alicuius cause non potest
cognosci nisi a causa que nata ē mo-
uere illaz. voluntate3 autē mouet
solus deus. cū ergo cogitationes
depēdeant a voluntate sic a sua cau-
sa. solus deus eas cognoscet. **A**lia
ratio est qz āgeli ea que cognoscūt
naturalit. cognoscunt per species
naturaliter inditas / et hē sūt spēs
rerum naturalium non aute3 cogi-
tationum. qz hēc non reducuntur
ad causam naturalē / vel nō ptinēt
ad cognitionē naturaluz. cū p effe-
ctuz cōgnitionē cognoscunt cogi-
tationes. sicut et hō facit. tñ et ipsi
subtilius cognoscunt effect9 q cau-
sāt ex cogitationibz. nā fm cogita-
tōs huiusmodi efficit aliq passio.
et per has mouetur cor et per hos
motus ipsi subtilius cognoscūt qz
nos. et sic cognoscunt aliquid d co-
gitationibus cordis. **E**t hoc **A**u-
gustinus dicit i libro de diuinatione

mbus demonum. licet alibi dicat quod
determinare in eis tale cognitionem
sit presumptuosum; .vii. .q.

Demumde quesitum est de celo. et
circa hoc duo fuerunt quesita.
primo utrum celum vel mundus sit
eternus. **R**espondens quod non. sed mundum
incipisse esse est de nullo eorum quod cadunt
sub fide. et non indigent demonstratione. quod
cadunt sub simplici voluntate dei. nam
possunt esse et non esse. et ex hoc quod sit non
inducit aliqua necessitas ex parte
dei. Similiter autem bonitas quod est finis rerum pre-
terita esse si non sit modo sic si sit; .viii. .q.

Secundo queritur. **U**trum celum sit
aiatum. **R**espondens quod de hoc
diuisimode seferunt doctores. ecce.
Hieronymus enim dicit super Ecclesiasticum
quod solus est aiatus. **D**amasius hoc negat.
Et similitudinem diuisitas est apud philosophos
Platonem et **A**ristoteli. ponunt cor-
pora super celestia esse aiata. **A**naxa-
goras autem non. et ideo legitur fuisse
occisus. **E**go autem dico secundum **A**ugustinum
super **G**eneseam. ad litteram quod non refert
ad fidem. utrum sit vel non sit aiatum.
unde hoc non determinat in **E**nchiridion.
addens quod si ponamus cor-
pora super celestia esse animata. et ideo
erunt in iudicio tres ordines iudi-
candorum. scilicet angelorum / hominum /
et animarum. quod ille anime com-
putabuntur cum angelis. et hoc sen-
sisse videtur ille qui fecit prefationem
cum dicit. celi celorumque virtutes. et
ideo patet quid sit dicendum; .ix. .q.

Demumde quesitum est de homine
quantum ad naturam et quantum
ad gratiam. et quantum ad culpam.
Circa primum quesita sunt tria. primo
quantum ad animam. scilicet de cog-
nitione anime. tertio de effectu cog-
nitionis. **C**irca animam quesita sunt
duo. primo utrum anima perficiat cor-
pus immediate vel mediante cor-
poralitate. **U**nde respondens quod in
nullo corpore est nisi una forma sub-
stantialis. cuius ratio est triplex. prima quod

si essent plures / sequens non esset for-
ma substantialis que facit esse simpliciter.
sed solum accidentalis que facit esse hoc.
Item si sit acquisitio forme substan-
tialis non erit generatio simplex. **I**tem
quod non esset compositum ex anima et corpore
vnum simpliciter sed duo. et sic vnum per
accidens. **S**i dicatur corporalitas for-
ma corporis. corporalitas dupliciter
dicitur. quoniam tres dimensiones et hec
non est forma substantialis sed accidens. aliquando
dicitur quod anima forma ex qua prouenit trina dimen-
sio. et hec non est alia forma specifi-
ca; .x. .q.

Hoc queritur. **U**trum anima sit ex
duce. **R**espondens quod **A**ugustinus
hanc questionem non determinat sed
indeterminatam relinquit libro de ecclesia-
sticis dogmatibus sed ille liber non est
Augustinus. sed **E**ugaudij alias **G**a-
ladij. **G**regorius etiam ipse non vult deter-
minare. **C**redendum est tamen quod non ex
vna ratione. **H**ic in libro de animalibus di-
centis. quod impossibile est quod virtus cor-
poralis inducat et producat id quod
excedit corpora. virtus autem seminis est virtus
corporalis. **A**lia ratio est ex septimo
metaphysice. quoniam quodam posuerunt quod
forme naturales sunt ex creatione. cum
enim materia aeris recipit formam ignis.
antequam ibi erat. et sic est latitatio. aut
non. **G**regorius sic fit de nouo. non ex aliquo
sed ex nihilo. **G**regorius creat. soluit **H**ic. quod
forma non fit sic nec ens vel esse habens
per se. sed fit compositum quod habet esse sub-
sistens. si **G**regorius est aliquid forma quod per se sub-
sistat. illa habet per se fieri. **A**nima autem per se
habet esse subsistens et remanet cor-
rupto corpore. et ita oportet quod habeat
suum esse in fieri; .xi. .q.

Demumde quesitum est de cognitione
hominis. **U**trum intellectus humanus
cognoscat singularia. **R**espondens
dicens quod aliquid cognoscit dupliciter.
directe et indirecte scilicet per reflexiones.
Differt autem intellectus humanus et diuinus. quod
humanus non cognoscit directe singu-
lare sic diuinus. quod cognitio fit per simi-

tudinez cogiti in cognoscente. et h̄
 ē i intellectu n̄o p abstractionem
 a conditionibz indiuiduantibz ⁊ a
 materia. et ideo cū directa cognitio
 sit p sp̄z. ḡo non cognoscit directe
 nisi immateriale. Intellectus autē
 d̄m̄ nō cognoscit p similitudinem
 a re acceptaz. s̄ p extensionem sup
 eēntie ad res. et h̄c similitudo sci
 licet d̄ma essentia in deo ē om̄iuz q̄
 sūt in re exp̄ssa. et ideo directe cog
 noscit quicq̄d est in re et qd̄ p̄tinet
 ad naturaz indiuidualez. **S̄z** q̄rēs
H̄b̄s si sepatus esset intellectus.
 q̄mō cognoscat q̄ sūt i materia. di
 cit q̄ optz q̄ h̄c cognoscat p alia.
 sic et formas sepatas cognoscat in
 tellect⁹ cūct⁹ materie p imagina
 tionē. ⁊ alio mō scz p extensionem
 iquantum cūgit⁹ fantasie q̄ rep̄sētāt
 sibi fantasma et sic i directe cogno
 scit. .xij. .q.

Deinde q̄sitū ē de effectu cog
 nitionis. et p̄mo. **Q**rum
 habit⁹ sciētie acq̄site r̄ma
 neat p̄ h̄c vitaz. **R**espōdend⁹. q̄
 circa hoc ē duplex op̄mo. **Q**uidā
 dicūt nō. sequētes **A**uicemā i. vi.
 metha. et in vi. naturaliu libro di
 centē. q̄ sp̄s acq̄site nō manēt in
 intellectu possibili nisi q̄d̄iu actu in
 telligit. qd̄ est falsū. naz intellectus
 possibilis recipit sp̄s et retinz s̄m
 suū moduz. vnde cū ip̄e sit immobi
 lis vtpote immaterialis et incorru
 ptibilis / recipit sp̄s intelligibiles
 s̄m modū suū ⁊ nūq̄ inde recedūt.
 et q̄ etiā sint ibi dū actu non intel
 ligit. scz in habitu. et sic dico q̄ re
 manēt siue i d̄natis siue i bonis.
 s̄ destruunt⁹ hi habitus sciētiarum
 q̄ntuz ad modū sciētie. q̄hic s̄p
 intellect⁹ cōuertit se ad fantasmata
 p̄pter corp⁹. et nō soluz p̄pter hoc
 fantasmata idigem⁹. s̄ ad vtēd
 bis sp̄bz. ⁊ iste mod⁹ nō erit tūc.
 q̄ non conūtet se ad fantasmata ;
 .xij. .q.

Secūdo q̄rit⁹. **Q**uā v̄ba hu
 mana habeāt v̄ ad mouē
 dū bruta sic serpētes. **R**e
 spōdēd⁹. q̄ aliq̄d p̄ habere virtu
 tem aliq̄ ⁊ s̄m p̄riā naturā. ⁊ s̄m
 vtutē superioris cause. verbi ḡtia.
 q̄ mixtū ex elemētis habeat virtu
 tez ex materia elemētōz s̄m modū
 p̄dominantis elementi. aliam ha
 bz ex corpe celesti. sicut q̄ adamas
 attrahit ferruz. qd̄ non reducit⁹ ad
 virtutē elemētōz. **A**liq̄ ergo dicūt
 q̄ non solum naturalia corpora. s̄
 artificialia sortiuntur virtutes ali
 quas ex imp̄ssione corpm celestiu.
 puta imagines vel figure sub certa
 constellatione formate. Et si h̄c eēt ve
 rum scz q̄ sup artificialia sit huius
 modi vtus imp̄ssa / possēt etiā dici
 q̄ v̄ba plata in tpe certo et debito
 haberēt etiā efficaciaz mouēdi. s̄ h̄
 nō ē ver⁹. naz i rebz naturalibz oīa
 q̄ habēt virtutē aliq̄ ex corpe cele
 sti h̄nt illā cōsequētē aliq̄ formaz.
 vñ nihil agit ad sp̄m nisi ex vtute
 corpis celestis. et sic ē forma pus i
 vno q̄q̄ q̄ virtus ad talia. remoto
 ḡo p̄ori / r̄mouet postēi⁹. si igiē hu
 iusmodi vtutes attribuāt⁹ aliq̄bz.
 oportet q̄ radicēt sup formā aliq̄.
 forme at̄ artificiales nō sūt nisi figu
 re q̄dā. et iō flm̄ ē q̄ v̄ba et huius
 modi vtutes aliq̄s h̄ant ex corpe
 celesti. s̄ si h̄nt aliq̄ / h̄c h̄nt ex spi
 ritu imm̄do q̄ immiscit se v̄bis ho
 minū. vt d̄cipiat s̄m **A**ug. vñ aq̄n
 vtūf v̄bis fabulosis falsis ⁊ vaīs.
 q̄bz ad illudēd hoīnes se immiscēt.
Qnde oīa ista friuola ⁊ supsticiosa
 sūt. et imagines astronoice. i q̄bz
 etsi nō assit aliq̄ exp̄ssa iuocatio de
 monū tñ est ibi tacit⁹ q̄dā cōsēsus.
 cū si aliq̄s dicat v̄ba dei et facit sine
 iuocatione et fraude. sed bona et
 diuina intentione nō ē incantatio
 seu iuocatio sed oratio. **C**hrisost.
 tamen super **M**attheum. ibi dila
 tāt philateria sua et cetera. repre

hendiſſos q̄ collo euāgelij verba
suspendunt. cū virtus euāgelij nō
sit in v̄bis vel figuris l̄raz. s̄ i fide
hoīnū dei. q̄ circa se gerūt ex deuo
tione euāgelij. q̄ b̄ſa Cecilia eua
gelij christi sp̄ gerebat i pectore.
sine tñ additione v̄l verboꝝ vel cha
racterē vel aliquoꝝ suspectoꝝ;

.xiii.

.q.

Dem̄de quesitū ē de homine
q̄ntū ad gr̄tiā. Et circa h̄ res
qrūt̄ tria. p̄mo d̄ sac̄m̄tis.
sc̄do de virtutibꝫ. tercio de officijs.
De p̄mo tria sūt q̄sita. p̄mo de sac̄
m̄tis gr̄tie. sc̄do de effectu sac̄men
toꝝ. tercio de v̄mitate ecclesie. De sa
cram̄tis gr̄tie q̄re b̄at̄ duo. p̄mo de
baptismo. sc̄do de penitētia. De p̄
mo querit̄. **U**tr̄ aqua habeat vir
tuteꝝ ad emūdatōnē vel v̄tr̄ pp̄ria
virtute m̄det. vel i virtute cōmitā
te. **R**espōdend̄. q̄ duplex ē op̄mio
in huiusmodi. non soluz de aq̄ s̄ de
om̄ibꝫ ecclesie sacram̄tis. **Q**uidā
em̄ dicūt q̄ sac̄m̄ta non habēt vir
tuteꝝ vel v̄m̄ op̄andi in aīaz. s̄ tñ
extra. et d̄ma v̄rt̄ cōmitās facit
illū effectū. et inducūt exēplum. vt
sit aliq̄s ep̄s q̄ iuestiat aliquē ad p̄
bēdam p̄ amuluz. amulus nō est
causa p̄bēde. s̄ signuz. **S**ed h̄ nō ē
sane dictū. q̄ sic nō essent aliq̄ p̄
rogatiua sacram̄toꝝ noue legis
ad vetera. q̄ etiā in illis v̄tus coa
sistens fidei credentium christū v̄s
turū iustificabant. **E**t ideo dicend̄.
q̄ sacram̄ta habent in se virtutem
iustificandi. et ad aliq̄s ord̄m̄atuz
effectus ad quos sunt. et q̄ non so
lum sunt signū. **U**nde **A**ugustin̄
queꝝ tanta vis aq̄ vt corp̄ tangat
et cor abluat. **S**ciendum tamē q̄
duplex est virtus scilicet pp̄ria et in
strumentalis. sicut patet i scriptu
ra sacra. et sic sacram̄ta habent
virtutem instrumentalem ad spiri
tualem effectum. q̄ cum sacram̄
tum adhibetur cū inuocatione di

uina efficit hunc effectum. et hoc ē
conueniens. q̄ verboꝝ p̄ quod oīa
sacram̄ta habent virtutem. ha
buit carnem et fuit verbum dei. et si
cut caro christi habuit virtuteꝝ in
strumentalem ad faciendum mira
cula p̄opter continuationē et v̄m̄
onem ad verbum. ita sacram̄ta
p̄ continuationem et v̄m̄onem ad
christū crucifixū et passū; .xv. .q.

Dem̄de quesitum est de peni
tentia. et p̄mo **U**tr̄ non
habens curam aīmaz pos
sit absoluere i foro cōfessionis. **R**e
spondendum q̄ aliud est in sacras
mento penitētie. et aliud in qui
busdam alijs sacram̄tis. naz in
quibusdam que habent ord̄mē pos
sunt ex hoc ipso inducere effectum
sacram̄ti in omni casu. scilicet in
illis speciebus in quibus quod est
effectus sacram̄toꝝ. est res exis
tens extra sacram̄toꝝ. **U**nde sa
cerdos degradat̄ et excom̄nicat̄.
licet pecc̄z tñ cōfēt et baptizat. et si
militer ep̄s cōfēt̄ q̄ cōfert et impr
mit characterē. i penitētia autē nō
impr̄mit̄ characterē. nec effect̄ nisi
iustificatō penitētis. q̄d nō p̄ fieri
nisi p̄ p̄fatē iudicatiuā. nō h̄ns aī
curā aīmaz nō h̄z h̄c p̄fatē;

.xvi.

.q.

Sc̄do v̄tr̄ liceat i aliq̄ cau r̄ue
are cōfessionē. **R**̄ d̄nd̄. q̄ nō
nec verbo nec nutu nec aliq̄
signo. est̄ em̄ sacrilegiū. nā ita ē in
sac̄m̄tis noue legis q̄ efficiūt q̄d fi
gurāt. **E**ffect̄ autē penitētie ē occul
tatō ab oculis dei viuentis. et hoc
occultatō significat̄ p̄ secretum cōf
fessionis. et iō sic p̄phanaret sac̄m̄toꝝ
q̄ confic̄z corp̄ et sāguinē christi
de alio q̄ de pane et v̄mo. ita est̄ re
uelas cōfessionē sacrileḡ; .xvii. .q.

Tercio v̄tr̄ liceat appetē ep̄a
tū. **R**̄ d̄nd̄. q̄ cōtingit appetē p̄
latōnē dupl̄. aut pp̄ n̄citas
tē v̄rgētem aut non v̄rgētem. **P**ri

mo dupliciter / vel qñ imponitur a superiori. qñ nō inuenit aliq̄s qui velit onus p̄lationis s̄bire: tali necessitate existēte meritorius ē appetere. **Dñ** Esa. vi. **Q**uē mittaz & q̄s ibit nobis: respōdit. **E**cce ego: mitte me. cū aut dicit se indignū. **S**e: cūdo mō: qñdo scz nō vrgz nēitas sic nō licet / qz non p̄ carere aut vicio aut iniusticia: si velit se minozē p̄ferre maioribz. aut vicio p̄sūptio: nis si reputet se sufficientem p̄ferri alijs. **C**hris. primat⁹ ecclesiasticos appetē non ē iustuz nec vtile. super illud. **R**eges gentium dominant;

Deinde quesituz est de effectu sacmētoꝝ. **D**tz compatermitas causet⁹ ex p̄ambulis ad sacramētū: puta ex cathecismo et huiusmodi: et videtur qz sic. **D**icit enim quedā decretalis: qz a p̄mo pabulo salis non p̄ fieri vxoꝝ. **g**o cōtra: hīc ibi compatermitas. **P**re. cathecumin⁹ censet⁹ christian⁹. s; q̄ dat christianismū v̄ efficit compater. **g**o **R**espōdēd. qdā dicūt: qz omia illa sacmēta sufficiūt ad causādum compatermitatē. qdā dicūt qz solum cōtrahit⁹ quātū ad tria. scz i cathecismo / baptismo / et confirmatōe. qz compatermitas similitudo qdā est patermitatis. p̄mitas aut nō fit nisi gnatione. et ideo solū i illis sacmētis in q̄bus ē quedā gnatio spūalis cōtrahitur compatermitas q̄ m̄ris moꝝ impedit. **A**d p̄mū **g**o dicēdum: qz illa non sūt intelligenda singulati. s; sūt accipiēda collecti & simul. qz q̄ in oibz istis adest comp̄ efficit. **A**d. ij. dñs: qz cathecumin⁹ d̄r christian⁹ p̄ fidem et nō p̄ baptismū quē nōdū suscepit. et tñ ille dat christianismū q̄ dat sacmētū baptisimū & efficit v̄ cōp̄; xix. q

Deinde quesitum fuit. **D**tz it vna ecclesia q̄ fuit in p̄ncipio tpe apostoloꝝ: et q̄ ē

mō. **E**t videt⁹ qz nō. qz nūc nō vtit⁹ eisdez regulis tūc em̄ plati sine auro et argēto i somis suis icesserunt. **g**o **P**re. nō legit⁹ qz christ⁹ et apostoli tūc habuissent castra. mō af ecclesia hz. **g**o **S**z cōtra. **M**at. vltimo. **E**cce ego vobiscū sū vsqz ad cōsumationē seculi. s; af nō itelligitur de apostolis. qz oēs mortui sunt et adhuc seculū nō ē cōsumatuz. ergo **U**is dicēd. qz eadē nūo ē ecclia q̄ tē erat & nūc ē. qz eadē ē fides: & eadē fidei sacmēta: eadē autoritas et eadē p̄fessio. **D**ñ dicit **A**postolus. diuisus ē christus: absit. **A**d. ij. **g**o dicēd. qz v̄ba **M**at. r̄plicat expo nūt **M**ila. & **A**m. exponūt s̄m m̄sti cū s̄sū dicētes. **N**olite portare auro redatis: nō duas tunicas id ē nō duplicē aiāz habeatis. **A**lii exponūt ad litterā & ē expositō **A**ug. q̄ dicit qz illa v̄ba nō ponūt⁹ p̄ modū p̄cepti: s; p̄missiois. ita qz qui nō s̄uat nō peccat. nec q̄ s̄uat meli⁹ facit. vt sit sensus. **N**olite portare. id ē qñ itis ad p̄adiū ne solite m̄ de expēsis q̄ dant⁹ vobis a p̄p̄o: dign⁹ ē em̄ mercenari⁹ mercede sua. qd̄ iō p̄mitto qz nō portetis. qz diḡ estis acipe ab alijs q̄bz p̄dicatis. **P**aul⁹ s; nō s̄uauit et tñ cōi iusticiaz & r̄gulā hāc non fecit s; s̄erogauit. **A**lia expositō ē alioꝝ sc̄oꝝ qui dicūt: qz hęc s̄ dicta p̄ceptiue. s; s; p̄ceptū datū ē ad nō s̄p̄ s̄uādū sed ad p̄mā missionē. bis em̄ eos misit scz an̄ passionez iudeis: & p̄ resur̄ rectionē gētibz. **I**n p̄ma dixit eis: i viā gētū ne abieitis. **I**n sc̄da dixit: docete oēs gētes. in p̄ma māda uit qz p̄dicta s̄uarēt: nō af i sc̄da. **E**t rō h̄ ē. qz i p̄ma solū mittebāt ad iudeos: apud quos cōsuetū erat qz mḡri eorum ab eis sustentarentur. et ideo sine scandalo poterant accipere & vti potestate sibi concessa. apud gentiles aut nō erat cōs

fuetudo q̄ apud eos non erant p̄dicatores. et ideo fuisset eis scandalum visū q̄ p̄ questu Apostoli. p̄dicarent. et iō Paulus h̄ p̄ceptū nō seruauit in gentibz. et ideo in secūda missione dñs dixit. nūc q̄ habz sacculum tollat et perā. **C**Ad. ij. dicens. q̄ Augustin⁹ r̄ndet in epistola cōtra donatistas ⁊ habet sup illud ps̄. Quare fremuerūt gē ⁊ c. distiguit em̄ diuisa tpa ecclesie. fuit em̄ tpus qñ astiterunt reges ad uersus christum. et in illo tpe non solum nō dabāt fidelibz. s̄ etiā eos occidebāt. Aliud uero temp⁹ ē nūc q̄ reges itelligūt et eruditi seruiūt dño n̄ro Iesu christo in timore. ⁊ c. Et ideo isto tpe reges sūt phasalli ecclesie. et ideo ē alius status n̄c et tūc. nō aut̄ ē alia ecclesia;

.xix. .q.
DEmde quesitum est de virtutibus. et p̄mo d̄ q̄dam virtute intellectuali. scz de veritate. secūdo de virtutibus moralibus. De veritate quesita sunt duo. p̄mo de fortitudine veritatis. secūdo de confirmatione veritatis que ē p̄ iuramentū. Circa p̄mū q̄sitū ē. vtrū veritas sit fortior inter v̄m ū. regē. ⁊ mulierem. Et videt̄ q̄ v̄mū. q̄ maxime immutat hominē. Itē q̄ rex. q̄ pellit hominē ad id qd̄ ē difficillimū. ita q̄ se exponat periculo mortis. Itē q̄ mulier. q̄ dñat̄ regibus. **S**ed cōtra ē qd̄. Esdr̄ d̄. q̄ fortior ē veritas. **S**ed dicens. q̄ hec ē questio inueibus p̄posita et dissoluenda in Esdra. **S**ciendū igit̄. q̄ si cōsiderem⁹ ista quattuor s̄m se. scz v̄mū. regem. mulierē. ⁊ veritatem. non sūt cōpabilia. q̄ nō sūt eiusdē ḡnis. tñ si cōsiderent̄ p̄ cōpationē ad aliquē effectū. cōcurrunt in vnum et sic p̄nt comparari. hic autez effectus i quē concurrunt et conueniunt p̄ esse immutatio cordis humani. Quid ḡ

iter ista magis immutat cor hominis videndū ē. Sciendū igit̄ q̄ immutatiūū hominis quoddā ē corpale et aliud spirituale qd̄ ē i aīa. et hoc ē duplex. sensibile et intelligibile. et intelligibile duplex scz. practiū et speculatiūū. iter ea que p̄tinēt ad immutationē naturalit̄. s̄m dispositōne corporis excellentius ē vinū qd̄ facit p̄ talenta loqui. m̄ ea aut̄ que p̄tinēt ad immutādū appetitū sensitīū excellentius ē delectatō p̄cipue circa venerea. et sic mulier ē fortior. Item i p̄ctiis et in rebus humanis q̄ p̄ homo facere. maximam p̄fatem h̄z rex. In speculatiuis sup̄mū et potissimū ē veritas. nunc autē vires corpales s̄m cū viribz aīaliū. ⁊ vires aīales itellectualibz. p̄ctice speculatiuis. et iō simplicit̄ veritas dignior ē excellentior et fortior. .xx. .q.

Secūdo q̄rit̄. vtrū accipiēs doctrinā alic⁹ exp̄mētī sub iuramento non cōmunicādi teneat̄ suare iuramentū. ⁊ videt̄ q̄ sic. q̄ sic obligatus nō debet facere aliqd̄ qd̄ v̄git i detrimētū illi⁹ q̄ dedit vel q̄ docuit. hoc aut̄ ess̄ si aliq̄s cōmunicaret. **P**re. nō communicare t̄le exp̄mētū nō ē p̄uatm̄ et̄ne salutis. ḡ cū nō teneat̄ alēi cōmunicare non debz sic obligat⁹ cōmunicare. **C**on. nō cōmunicare salubre remediū. siue qd̄cūq̄ bonū ē cōt̄ chaitatē. **R**ñd̄. aliter ē hic dicēd̄ simplicit̄. ⁊ alit̄ i casu. simplicit̄ loquēdo non tenet̄. s̄ malefacit iuramentū iurādo. iuramentū em̄ non solum amittit v̄m qñ iuramentū ē illicitū. s̄ etiā iurādo p̄urat. q̄ iuramentum obligās debet habere iudiciū. iusticiā. et veritatem. s̄ etsi iuro qñq̄ aliqd̄ qd̄ licz mihi nō facere. puta nō ire ad eccā. ⁊ h̄ iurare qd̄ licz sit mihi licitū p̄ aliquo tpe. nā facere v̄di mittere huiusmodi bonū qd̄ ē ad ecclesiā ire. nō licz mihi tamen iur

ramtū iterponē et aīaz obligāē ad
obfuaōd aliqd bonū nō faciēd. qz h
ē facere cōspmīfāctū et iō uiramīuz
cōt omē illud qd ē de gñe bonorū / ē
illicitū et nō fuaōdū. tñ i casu fuari
tenet. puta si ille vel alius sufficiēs
medicus pñs et pat⁹ eſſz curare. et
vti illo expimēto i salutē corpālē.
z sic ptz solutō ad obiecta; .xxij. q

Dēinde q̄sitū ē de v̄tutibz mo
ralibz. z p̄mo de v̄tutibz f̄m
se. sc̄do specialit̄ de quodam
actu iusticię sc̄z de restitutōe. Circa
p̄m̄ q̄sitū ē vtz v̄tutes morales sint
cōnexę. Et videt̄ qz nō. qz acq̄runt̄
ex actibz qui sunt diuisi z distincti.
ergo p̄t acquiri vna virt⁹ sine alia
Pr̄. Aug. dicit. nihil contra diui
nam sententiā dicit. q̄ dicit qz hñs
vnaz non habet om̄s. **Pr̄.** v̄tutes
habentur ex cōsuetudine que req̄
rit tpus. ergo. **R**espondens f̄m
om̄s sanctos. vel f̄m plures. qz lo
quēdo de virtutibus i communi du
plex ratio assignat̄ a diuersis. f̄m
qz diuisimode sūt locuti de v̄tutibz.
Virtutes aut̄ cardinales duplicit̄
accipiūt̄ ab aliquibz. Quidam em̄
dicūt has virtutes eē quosdā mo
dos gñales q̄ requirūt̄ in oī virtu
te. puta qz fortitudo ē quecūqz fir
mitas animi i q̄buscūqz rebz. z tē
pantia est moderātia animi i oībz
rebus z sic de alijs. et f̄m istos ne
cesse ē qz virtutes sint cōnexę. qz isti
modi gñales requirūt̄ i omī virtu
te. et si aliqd eoz defuerit nō ē v̄t⁹
aliqua. qz si t̄pantia rectitudinem
non habeat que est iusticia. vel nō
habeat animi firmitatez que ē for
titudō et sic de alijs. nō est virtus.
et hūc mod̄ Aug. ponit. iij. de tri.
Et magister i. iij. sententiarz. Alij
aut̄ accipiūt̄ distinctōz hanz v̄tutū
f̄m determinatas mateias. sic Aris.
et Peripatetici. vñ prudentia f̄m
Phm̄ non ē recta ratio i oībz. s̄z so
lū in agibilibz. si militer iusticia nō

dicat rectitudinēz circa inquisitionē
ommū causarz. s̄z tm̄ circa commu
tationes et distributiones et actō
nes habitas que sūt ad alterz. s̄for
titudō etiāz firmitatez animi nō di
cit circa oīa. s̄z circa ea in q̄bz ē diffi
cillimū aimū fortitudinem hēre. sic
circa picula q̄ sūt in bello. **E**t t̄pantia
nō ē nisi aī moderatiua. sc̄z circa
delectationes gustus et tactus. q̄
sūt maxime delectationes. et nō in
q̄buscūqz alijs occupabilibus sic
ē sciētia vel prudentia. sic etiā loq̄
do de virtutibus. Virtutes mora
les sunt comexę cuius cōnexiōis
ratio accipit̄ f̄m Phm̄ ex pte pru
dentie. qz nulla virtus p̄t haberi si
ne prudētia. z impossibile ē habere
prudētia sine moralibz v̄tutibz. c̄
rō ē. qz prudētia nihil aliud est q̄
recta ratō agibiliū. impossibile aī
ē rectam ratōz habere nisi ex recta
existimatione circa principia. p̄n
cipia aī agibiliū sūt fines virtutū.
et circa fines virtutuz nullus bene
se habz nisi p̄ habituz illius virtu
tis. z sic necesse est qz prudētia ha
beat secū alias v̄tutes morales. si
militer alię nō p̄nt esse sine prudē
tia. **P**otest etiāz aliquis habere i
clinatōz naturalē ad actū alicuius
virtutis sine prudētia. z q̄ntū ha
bet maiorem inclinationē sine ha
bitu virtutis. tanto pei⁹ et pl⁹ im
pediri potest sine prudentia. sic ptz
de illo q̄ habz fortitudinē naturalē
sine discretionē z prudentia. z ideo
dicit **Gre.** ceterę virtutes nisi ea q̄
agunt prudenter agant. virtutes
esse nequaquā p̄nt. **E**st aī alia rō
cōnexiōis in virtutibus gratuitis
p̄pter charitatez. i qua conectūt̄.
qz qui habet charitatem habz oēs
virtutes gratuitas. z s̄z qui habz
vnā hz charitatez. **A**d p̄mū ergo
dñs. qz actus nō sūt diuisi. s̄z qz nō
p̄t esse actus t̄pantie sine actu for
titudinis. nec fortitudinis s̄n actu

tpantie zē. **Ad** scdm dicendū. qd hoc qd dicit non pbat p autoritatez Bāblie. **Ad** .iij. dicendum. qd non dicuntur morales ex consuetudine s; amore. sed dato qd indigeant tpe tñ nō hēbit qd virtutez nisi sit prudens; .xxiij. .q.

Demde quēsituz est d restitutiōne que est actus iusticie. et circa h; q̄sita sūt tria. **P**rimo de illis qui ppter partes sūt extra ciuitatem. scdo de eo qd mala fide longe p̄scripsit. tercio de eo qd aliena consumpsit. **C**irca p̄muq; q̄ritur. vtruz expulsi ppter ptes possint expetere bona sua ab illis qd sūt i ciuitate manētes. **E**t videt qd nō. qz multi de h; qui sūt i ciuitate culpa nō habuerūt ad eoz expulsione. z sic punitēt aliq; p culpa alioruz. **P**re: expulsi fue rūt con ptes ecclē et sic iustū ē bellū. g° z actō est con eos iusta. z sic nō sūt eis dāna restituēda. **P**re: s; m d h m cū mutat ordo ciuitatis nō rmanet eadē ciuitas. s; cū mutat dominū et p̄cipat; mutat ordo. et sic nō ē amō eadez ciuitas qd p̄us erat. g° ciues nō tenēt ei ad restituēd. **C**on: qd spoliat a raptore p̄ recipe z repetē ea qd sūt sibi ablata. g° z isti expulsi. **R**nduz. qd aut sūt expulsi iuste scz ppter eoz culpā. et sic non pnt repetere āmissa. aut iniuste id ē sine culpa. z sine debito ordine iusticie. et sic pnt repetē. si aē hnt supiorē dnt p supiorē petē sibi restituī. si aē nō hnt supiorē ip̄m; pnt recūpare. **Ad** .i. g° dñd. qd nō punit aliq; p peccato alteri; s; p suo. qz maiores oīa faciūt autoritate et fauore ppli. z sic populus i fauēdo fuit i culpa. **P**re: illud itelligit de pena spiritali qd null; punit sine culpa p̄pria. s; nō de corpali qd frequēt vn; p alio punit. **Ad** .ij. dñd. qd i qntū iuste agūt sūt p ecclā. i qntuz iniuste sūt pter ecclāz. **Ad** .iij. dicēd.

qd si sint eedē psonę maifestū est qd tenēt sibi. si vero sunt alię omnino non tenēt; .xxiij. .q.

Secundo q̄rebat vtr; ille qui mala fide p̄scribit teneat ad restituēd. **E**t videt qd nō. qz lex dicit qd q etiā mala fide p̄scribit acqrit dominū. **C**on: decretal dicit qd tenet. nec acqrit dominū. **R**nd: qd circa h; ē cōtraietas iuris canonici et ciuilis. qz s; m ius ciuile t̄lis p̄scriptō tenet. s; s; m ius canonicū talis p̄scribere non p̄. z ratō ē. qz alios fines itēdit ciuilis legislator. scz pacem seruare et facere i ter ciues cōcordiā. qd impediretur si i ter ciues p̄scriptio nō curreret. qd cūq; em vellet possit remire z dicere illud fuit meū qd cūq; tpe. **F**inis aē iuris canonici tendit ad q̄etes ecclē z salutē aīaz. null; aut in p̄cō saluari p̄ nec permittere d damno alie; no nisi recōp̄set. **E**t iō dicēd. qd si qd p̄scribat bona fide possidēda nō tenet ad restituēd. etiamsi sciat alienum fuisse post p̄scriptionē. qz lex p̄ aliquē p̄ p̄cō et negligētia puare iure suo. et illud alteri dare et cōcedere. s; qui mala fide p̄scribit tenet emēdare et satisfaccere. reddēdo damnū qd intulit. **Ad** p̄mū g° dicēd. qd verū ē qd oīa iura sūt ad gubernandū. non aut ad recipiēd sibi. vel ad dādū ali; s. et si qd leges tales sunt. tñ qz tyrannice sunt nō absoluūt a cōsciētia. s; a iudiciali foro et violētia; .xxv. .q.

Tercio q̄rebat. vtr; ille qui rē alienā cōsupserit teneat ad restituēd. **E**t videt qd nō. qz ille c; res fuerat non h; actiōz i cōsupserit. itellige s; m ius. habet tñ in p̄scriptione. **C**ontra: iste mala fide possedit alienū et consumpsit. g° z c. **R**espondēd. qd tenet. **C**9 rō ē. qz qlibet tenet ad faciēd iusticiam alteri. consistit aut iusticia in qdam equalitate. vnde nisi remtes

gretur equalitas non potest aliquis esse iustus. Inequalitas autem fuit quod consumpsit rem non suam. et ideo oportet quod reddat. Ad primum 8° dicens: quod licet non habeat actionem in eum quod consumpsit secundum ius civile / habet tamen secundum ius diuinum. cuius finis est salus animarum. et ideo ei repugnat. xxvi. q.

Deinde quesitum fuit de officio. Et primo de officio expositorum sacre scripture. Secundo de officio predicatorum. Tercio de officio confessorum. Quarto de officio vicariorum. Circa primum quesitum est: utrum omnia que doctores sancti dixerunt sint a spiritu sancto. Et videtur quod non. quia in suis dictis sunt aliqua falsa. nam in suis expositionibus quibusdam dissonant. non potest autem esse verum quod est dissimile vel dissonum. quia utraque pars contradictiois non potest esse vera. Contra: ad eundem pertinet aliquid facere propter finem. et perducere ad illum finem. huius finis scripture qui est a spiritu sancto est eruditio hominum. hec autem eruditio hominum non potest esse nisi per expositiones sanctorum. 8° expositiones sanctorum sunt a spiritu sancto. Respondens: quod ab eodem spiritu scripture sunt exposte et edite. ut dicitur per me. Cor. ii. Spiritus autem iudicat omnia. et ipse a neie iudicat. et precipue ad ea que sunt fidei. quia fides donum dei est. et ideo interpretatio sermonum numeratur inter alia dona spiritus sancti. i. Cor. xii. Ad primum ergo dicendum: quod gratie gratis date non sunt habitus. sed sunt quedam motus a spiritu sancto. alias si essent habitus. Propheta quando vellet per donum prophetie reuelationem haberet: quod falsum est. Et ideo de aliis quibus occultis reuelandis aliquando tangit mens a spiritu sancto. et aliquando non. sed aliquid eis occultatur. Non dixit Elizeus. iiii. Regum. iiii. Dominus celauit a me. Aliquando etiam dicitur aliquid a seipso sic patet de Nathan qui consuluit David quod edificaret templum. postea

autem a domino reprehensus / quasi retrahens prohibuit sibi ipse David ex parte dei. Hoc tamen est tenendum quod quicquid in sacra scriptura continetur verum est. alias quod contra hoc sentiret esset hereticus. Expositores autem in aliis que non sunt fidei multa ex suo sensu dixerunt. et ideo in his potuerunt errare. sed dicta expositorum necessitate non inducunt. ut necesse sit eis credere. sed solum scriptura canonica que in veteri et nouo testamento est;

Deinde quesitum est de predicatoribus. et circa hoc quesita sunt duo. Primo utrum aliquis possit predicare propria autoritate. vel alicui liceat predicare sine licentia prelati sui. Et videtur quod sic. quia predicare est bonum aliquod facere aliis. sed debemus bonum operari ad omnes ad Galla. vi. 8°. Pre. dicitur Eccle. xvii. Unicuique mandauit de proprio suo. 8°. Respondens: quod nullus quantumcumque magne scientie vel quantumcumque sanctitatis nisi missus a deo vel a prelate predicare potest. quia nullus agens natum est agere nisi supra debitam materiam. predicatio autem est exhortatio et doctrina si sit publica respiciens totam ecclesiam. tota autem ecclesia et causa publica ecclesie commissa est prelati. et ideo nullus debet aliquid exercere quod requirit autoritatem publicam nisi autoritate prelati. Ad. i. 8° dicens: quod cuiuslibet licet facere bonum sibi proportionatum. non autem quodcumque bonum. Ad secundum dicendum: quod mandauit deus monere proximum priuata mentione et familiari;

Secundo utrum aliquis prohibeatur a principe seculari debet dimittere predicatorum. Et dicitur quod non. Non nolite timere eos qui occidunt corpus: quod dicitur de predicatoribus. ergo timore principum non debent

dimittere **P**re. Actū. v. dicit. Deo magis oportet obedire q̄ ho-
 mibus. sed deus precipue prela-
 tis p̄cepit q̄ p̄dicent. n̄. ad Timo-
 iij. **P**redica verbuz dei. 8. **C**on.
 Actū. xij. q̄ repellitis v̄buz dei ⁊
 indignos zc. **P**re. Mat. x. Si vos
 p̄secuti fuerint in vna ciuitate fugi-
 te in aliam. **R**ndum. q̄ circa hoc
 opus ē duplici distinctōe. q̄ q̄ndo
 aliquis phibet p̄dicare. vel phibe-
 t̄ solū a tyrāno. v̄l simul a tyrāno
 ⁊ p̄p̄o. Si p̄mo modo sic q̄ de mul-
 titudine sint aliqui qui audire vo-
 lunt. nō ē dimittenda p̄dicatio q̄n-
 uis sit moderāda. quo ad t̄pa et lo-
 ca. vt ex timore ad tyrannū nō im-
 pediatur. et q̄nq̄ t̄n liceret p̄dicare
 occulte p̄ domos sicut per aposto-
 los legitur factū. Si sc̄do mō. tūc
 debet cedere p̄dicatoz et fugere ad
 alia loca s̄m mādatum domini. et
 hoc etiam dicit Gre. in dialogo. Qz
 q̄n sūt omnes mali ⁊ idurati. debz
 eis dicere illud Apostoli. Quia res-
 pulistis a vobis regnuz dei. **A**lia
 distinctō est hic habēda. q̄ p̄dicas-
 toz ā habet curaz aīaz vel non. aut
 p̄dicat ex necessitate officij ā p̄pria
 sponte. Si p̄mo modo sic non debz
 dimittere gregem. etiam p̄pter pe-
 riculū mortis. dum mō possit aliq̄s
 bonuz facere remanendo cū grege.
 Si sc̄do modo sic etiam si talis pos-
 sit ibi fructificare. nō tenet̄ ibi sta-
 re nec ad ponendum aīaz suaz. nisi
 in casu. puta si aliquis vellz corrū-
 pere fidem. ⁊ tunc vbi fides piclitas
 ret̄. teneretur aīaz pro fratribz po-
 nere. qz hoc est in p̄cepto ī tali cas-
 su. Si aut̄ non immineret talis cas-
 sus. sic est ī consilio. qz omnia cōsi-
 lia in casu sunt ī p̄cepto. **A**d p̄mū
 ergo dicendū. qz deus p̄cepit p̄dica-
 re ordinate et eo modo q̄ vtile ē ad
 salutem aīaz. **A**d sc̄dm dicendū.
 qz non est aliq̄s dimittendū qd̄ sit
 s̄m deuz timore mortis. qz si aliq̄s
 sine causa et sine n̄citate se ingerat

ad piculum nō ē sapiēs **A**d. iij.
 dñd. qz falsū ē. Nam s̄m Augus.
 Aliqñ impator peccat p̄cipiēdo qz
 deuotus implens non peccat obe-
 diendo. maxime si militi nō cōstat
 id esse peccatum;

.xxix. .q.
Tercio vtrū liceat p̄dicatozibus
 recipe elemosynas ab vsura-
 rijs. **E**t videt̄ qz sic. i. Corin.
 ix. Si nos spūalia vobis semiam⁹
Pre. ius nafale hz qz hō viuat d̄
 labore suo. Dignus ē em̄ opai⁹ ⁊ c̄
 h̄ em̄ concessuz ē hōi a creatore. In
 sudore vultus. zc. Gene. iij. **C**ō-
 tra. vsurarij nihil h̄nt m̄si qd̄ ē ali-
 enum. **R**nduz. qz de rapina. vsu-
 ra. ⁊ huiusmodi. in gnali loquēdo
 nō potest fieri elemosyna. **E**sa. lxi.
 Odio h̄ns rapinaz in holocaustū.
 t̄n in speciali casu p̄dicatozibus q̄ p̄-
 dicant vsurarijs et monent eos res-
 stituere licitū ē accipe. et hec ē vna
 ratio. **A**lia ē q̄n nō habz vñ alias
 viuat. et in extrema necessitate sūt
 oīa communia. et ab oībz licet ac-
 cipe ad sustentationem ⁊ necessita-
 tem;

.xxx. .q.
Deinde questuz fuit de officio
 confessor. vtz aliquis possit
 confessiones audire de idul-
 gentia dñi pape sine volūate pros-
 prii p̄lati. **E**t videt̄ qz nō. qz qlibet
 tenet̄ confiteri p̄prio sacerdoti. 8.
Pre. papa nulli p̄iudicat. 8.
Cōtra. Papa ē supra omnes. 8.
 cui vult ⁊ quātuz vult. p̄ se commit-
 tere et indulgere. **R**espondēdū.
 qz q̄daz dixerunt qz qlibet sacerdos
 p̄ se absolueret quēlibz a q̄cūqz pec-
 cato. ⁊ licet nō bñ faciat absoluens
 do. tamē absolut⁹ ē. **E**t ratio hoz
 fuit. qz simul dat̄ p̄sbytero ī sua or-
 dinatione potestas cōsecrandi cor-
 p̄ christi. ⁊ p̄fas clauuz. et iō sic
 p̄ se cōsecrare quālibz hostiam. ita et
 p̄ se absolueret quēlibz. **S**z h̄ ē erro-
 neum. qz null⁹ p̄ se absolueret p̄pria

autoritate / nisi euz q̄ est aliq̄ mō si
 bi subdit⁹ . q̄ act⁹ fiunt ī materia
 ppria . et ab eodem a quo talis ha-
 bet sacerdotiū / habz et iudiciū an-
 nexum . et h̄ sc̄z iudiciū nō est nisi ī
 subditos inferiores . q̄ ḡ nō h̄z h̄z
 dituz nō p̄ eū absoluere . et sic iur-
 isdictō dat materiā sacerdoti deter-
 minatam . Secus aut̄ est de hostia
 que ē materia determinata . cui ḡ
 nulla arca cōmittit̄ / h̄z clauē liga-
 tam vt iuriste dicunt̄ / sc̄z q̄ nō ha-
 bet omnino materiā . Alij dicūt q̄
 etiā null⁹ potest superiori autorita-
 te absoluere subditum inferioris p̄-
 lati cō voluntatez ipsius . puta q̄
 sacerdos non p̄ autoritate ep̄i cō
 volūtatez parochiam aliquem ab-
 soluere . h̄ etiā est erroneum . q̄ ad
 absoluēdū requirit̄ potestas sacer-
 dotis et iurisdicō . ep̄us aut̄ habet
 immediataz iurisdicōz ī omnes .
 Dñ ep̄s p̄ oēs cōfessiones audire
 etiā cō volūtate parochialis p̄sby-
 teri . et similiter etiā ille cui ep̄s cō-
 mittit . z multo magis si Papa cō-
 mittit v̄ archiep̄s / q̄ h̄nt immedi-
 atam iurisdicōez ī oēs sui archi-
 ep̄at⁹ . nisi ex appellatione vbi nō
 possz alteri dare licentiā vel autori-
 tatem audiendi confessiones cōf-
 volūtatez ep̄i et diocesani suffragan-
 ni . **Ad . i .** dicendum . p̄ ea q̄ dicta
 sunt . q̄ ep̄s et papa plus valent
 q̄ sacerdos ideo z **Ad . ii .** dicend⁹
 q̄ h̄ nō est ī p̄iudiciū h̄z ī auxiliū .
 q̄ audire confessiones nō est statu-
 tum ī fauorem sacerdotum . alias
 multuz essent infideles serui si p̄pter
 honorez sacerdotu cōfiteri peccata
 essz n̄cariū . h̄ h̄ est introductuz ī sa-
 lutem aīaz ; . xxxi . . q .

Quēdē quēsituz fuit de officio
 vicariōz . vtz vicarius alicu-
 ius possit vices suas cōmittē
 alteri . Et videt̄ qd̄ sic . q̄ effect⁹ ha-
 bet virtutem cause / z p̄ ē in ea que
 p̄ causa **Con .** q̄ videtur h̄ illi esse
 cōntrium **Proverbioz . xxvii .** Dilis-

genter agnosce vultum pecoris tui
Rndum . q̄ ille q̄ ē cōstitut⁹ vica-
 rius / nō p̄ totaz p̄fatē cōmittere .
 h̄ potest p̄tem . q̄ intentio cōmitten-
 tis est vt exequat̄ h̄m q̄ potest cui
 cōmittit . et forte talis non p̄ totū
 facere qd̄ sibi cōmittitur . et ideo p̄
 aliqd̄ alteri cōmittere . **Ad pmū**
 ḡ dicend⁹ . q̄ effect⁹ nō semp̄ habz
 totaz virtutez cause / nisi essz ep̄isco-
 pus **Ad . ii .** dicend⁹ . q̄ h̄ ep̄s p̄ vi-
 carius ip̄m facit . vt agnoscat vul-
 tum pecoris ; . xxxii . . q .

Quēdē quēsitum fuit de p̄tinē-
 tiā ad culpā . Et p̄mo d̄ pec-
 catis . sc̄o d̄ p̄emis . De p̄mo
 quēsitā sūt duo . p̄mo de p̄tinētiā
 ad culpā originalem . sc̄o ad cul-
 pam actualē . De peccato origina-
 li fuit quēsitum . vtz traducatur p̄
 traductionem seminis . **Ad . i .** q̄ sic
 q̄ originale peccatum est peccatuz
 nature et nō attingit p̄sonam / nisi
 īquātu est sub tali natura / tota aut̄
 huāna natura ē sic vn⁹ h̄o . vbi cū
 q̄ ḡ illa natura repitur / ibi ē pec-
 catuz natē id ē originale . quemad-
 mod̄ p̄cussio h̄z rōz culpe . nō īquā-
 tuz ipsi⁹ man⁹ / h̄z īquātu ē a p̄n-
 cipio volūtatis ; . xxxiii . . q .

Quēdē quērit̄ de culpa actuali .
 Et p̄mo de peccato cogitatio-
 nis duo fuerunt quēsitā . pris-
 mo vtz cōsensus ī delectatōne sit pec-
 catū mortale **Rnd .** q̄ hic nō quērit̄
 de cōsensu ī delectatōz act⁹ . q̄ h̄z pla-
 ne mortale ē . h̄ de cōsensu ī actū cog-
 gitatōis . sic cū aliq̄ cogitat de dele-
 ctatione fornicationis z placz sibi
 hęc cogitatio et delectat̄ ī ea . Et ē
 duplex cogitatio delectationis . v̄
 p̄pter ipsam cogitationez / vel rem
 cogitatam . Prima est cū quis cogi-
 tat de delectatōne v̄ d̄ bellis regis .
 non p̄pter regem / sed p̄pter ipsam
 cogitationem . Secunda est cum de-
 lectoz cogitans d̄ amico p̄pter ip̄m
 q̄ fit mihi p̄ cogitatōz et ī cogita-
 tione p̄ses . sic ḡ cogitatio p̄ co-

gitari ut delectans put cogitatio: et sic non est peccatum. sic si debeo narrare de fornicatione et occurrunt plane vice et delectatio. si autem cogitatio est delectans propter rem cogitata. impossibile est quod hoc precedat nisi ex amore fornicationis. et ideo consentire in ea est consentire in amorem. et in usum rei illicitum. et sic est peccatum mortale; .xxxiii. .q.

Secundo de suspitione. utrum sit peccatum mortale. Et videtur quod sic. talibus enim comminatur dominus **Esai. v.** De quod dicitur 2c. **Contra.** super illud **Apostoli.** Nolite ante tempus iudicare. dicit glossa. quod est veniale peccatum. **Rnd.** quod illa que sunt mortalia peccata ex genere motus imperfecti. non sunt mortalia peccata sed venialia. Adulterium enim est peccatum mortale scilicet quando est completa voluntas. non autem quando est incompleta. Non enim quilibet motus concupiscentie est peccatum mortale. Iudicium autem duplex est scilicet de rebus et de personis. Iudicium de rebus semper est peccatum mortale. puta dicere quod dare elemosinam sit malum. Iudicium autem de personis quandoque fit falsum. non tamen semper est peccatum. nisi quando est omnino temerarium. **Dñ Aug.** in libro de sermone domini in monte. Si erramus in iudicio personarum. non erremus in iudicio rerum. sed quando ex levi re iudicium procedit firmum in corde. aliquando est peccatum mortale. quod est cum contemptu proximi. Suspicio autem est quid imperfectum in genere iudicii. et ideo est imperfectus motus. et ideo non est peccatum mortale ex genere. quod si fiat ex odio erit aliquando mortale. **Ad primum** ergo dicendum. quod dicit bonum malum. et tantum non suspicatur sed iudicatur. et ideo peccat;

.xxxv. .q.

Deinde quesita fuerunt de peccato opis tria. Primo utrum liceat uti sortibus maxime in as-

ptione librorum. **Rnd.** quod sortes proprie est iudicium quod accipitur ex aliquo ab homine facto ad inquirendum occultum. dico autem ab homine facto. quod querere de factis alijs non est sortes. sed aut augurium aut aliquid aliud. ut quando aliquis cum terra sicut geomantici. aut cum taxillis. aut vestibus. aut in aptione librorum divinatorum. hec autem fiunt ad tria. aut ad inquirendum voluntatem. aut ad consultandum dubium. aut aliquid aliud. Et sic sumitur triplex sortes. scilicet divinatoria consultoria et divinatoria. Alij faciunt has sortes quasi committentes fortunam. sicut cum quis non videtur debere ire. cum per manus alterius debeat ire. et hoc aliquando est vanum. aliqua intentione inquirendi iudicium alicuius rei. sic quidam ad inquirendum iudicium astrorum acquirunt. sicut Chiromatici qui dicunt quod per motum celi movetur manus. et sic est peccatum. Aliqui intendunt scire iudicium diaboli. sic **Nabochodonosor.** et hoc est sacrilegium. Aliqui iudicium domini. et sic non est semper peccatum. et sic sortes divinatoria quatuor habet gradus. et primo aliquando est leve peccatum. secundo modo peccatum est. sed tertio et quarto non est semper peccatum. sed quando quis non ex necessitate facit. quod sic est tentare deum secundi **Baraly. xx.** Cum ignorem quid agere debeam 2c. vel quando sine debita devotione sic **Beda** dicit. **Actum primo.** Quando quando aliquis res sacras convertit in temporalia. sic cum aliquis aperit libros pro temporalibus. vel quando de eo quod est supra nos scire petit. sicut cum quis non concordat cum sacro collegio. quod hoc est facere iniuriam Spiritui sancto. qui firmiter creditur esse in ecclesia vel in collegiis beatorum. Sed in electione prelatum secularium nihil prohibet sortibus uti. absque tamen suspitione; .xxxvi. .q.

Secundo de retentione superfluum. utrum ille qui non dat super-

fluum qđ habet p deo peccet. **U**bi dicit Augus. qđ qui retinet z c sicut supra i vno quodlibeto de pplexitate vtrum aliqs possit eē pplex;

.xxxvii. .q.

Dinde quesitū ē de pems. **E**t primo de pena tp ali. vtz ali quis religiosus expelli debeat ppter peccatū de religione. si sit parat⁹ corrigi et sustinere penā. **R**espōdet qđ apostolus dicit **A**uferte malū ex vobis. modicū em̄ fermētū z c. **A**ufert⁹ aut aliquis per penaz tempalez vel corpalem. p hoc maifestum est qđ aufert⁹ etiam ille qui vellet pētere quātūcūq; sicut homicida suspenditur. quātūcūq; pēniteat. vel p penam spiritualez. et

si ecclesia nō facit. nisi quis esset contumax. **E**t h⁹ ratio ē. qđ per penaz corpalem aufertur aliqđ tp ale qđ potest recompensari. z ideo non debet religio infligere talem penam qđ diu vult corrigi. nam sicut exco:municatio i ecclā. ita expulsio a religione. **E**t ideo dicendum. qđ nullus est nisi per contumaciaz expellēd⁹. sed alio modo est sequestrād⁹ in carcere vel alio modo;

.xxxviii. .q.

Secundo de pena eterna. **U**tz anima sepata a corpore naturaliter ab igne corporeo patiat⁹. **R**espōdenđ sicut supra in vno quodlibeto videlicet. iij. q. xxiij;

Beati Thomae Aquinatis quodlibeta duodecim expliciūt feliciter p Joanne sensenschmid vrbis Nurmberge ciuē. Industriosū imp̄ssorie artis magist⁹ et Andream frisner de Bunsidel imp̄mendorum librorum Correctores Anno A natiuitate domini. M. CCC. lxxiiij. decimosextimo Calendas Maij

Tamet si hęc sūma (ip̄amet testate) maxima sit atq; accuratissima diligētia emendata. nedū in corrigendis distinguendis q; sententijs. s; et in supplemendis plurimorū exemplariū defectib; z recte quotandis (qđ admodū necessariū fuit) autoritatib;. tamē ne ad huc qđ ad vocabuloꝝ originem et significationis pprietatē. z ita ad faciliore pfundiozemq; itellectū faceret. abesset. secuti maiorū nrōꝝ vestigia orthographicam rationez. put fragilitati nrē successuz erat obseruauim⁹ que admodum ipsimet maiores nrī vt Papirian⁹ / Plinius / Rhemius / Grillus / Caper. Probo / Quintilian⁹ / Varro / Aulus Gellius / Donatus / Seruius / Priscian⁹ / Sergius / Merodian⁹ et ceteri. nedū sūmo studio obseruarunt. Verum etiaz in libris suis quos de orthographia magnifice scripserunt obseruari pcepserunt. Si quas igitur lētoꝝ optime hic dictiones secus qm vsus habet characterizatas inueneris (qđ ertingit maxime in diphthongādis et aspirandis vocabulis i V grēca i Z z ij duplici) nō defacili precamur i detractōnez male correctōis prumpas. ne prememoratos probatissimos viros reprehendens. quū tuā estimationez vulgi q; vsū immo verius abusū eorum autoritati pponere conaris. ip̄oꝝ autoritate despiciens. dus potius q; imitandus conuincaris;

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Vertical text on the right edge of the page, possibly a page number or marginal note.

Vertical text on the right edge of the page, possibly a page number or marginal note.